

Mooi werk voor een mooi resultaat! (Foto: Anthony Hall)

Gerard Rutjes in actie tijdens het theoretische deel van Persoons-certificering Stralen. (archieffotot Oppervlaktetechnieken)

► Technisch Onderwijs???

Column door Gerard Rutjes, Toezichthouder Persoonscertificering VOM

Als docent van het ROC van Twente kom ik tijdens mijn werk veel problemen tegen. Studenten hebben problemen bij hun opleiding. De docenten hebben problemen om de opleidingen goed in te vullen en aan de wensen van het bedrijfsleven en het Ministerie van Onderwijs te voldoen.

Ja ja, hoor ik veel van de lezers al denken en misschien zelfs wel ietwat meewaardig mompelen. Die leraren klagen altijd over de (administratieve) werkdruk en de lange levertijd van Audi. Wat dat laatste betreft, hoor je me niet klagen. Voor het werk dat afgeleverd moet worden, word ik best redelijk betaald. De werkdruk is vooral hoog door het overgeorganiseerde management. Die houdt er een vergadercultuur en een controlesysteem op na, waar vroeger grote internationale bedrijven bijna aan ten onder zijn gegaan. Op de vele vergaderingen worden afspraken gemaakt waarvan dan weer bij tussentijdse vergaderingen wordt gecontroleerd of je wel volgens de afspraken hebt gehandeld. Al met al wordt ongeveer de helft van de tijd daarmee verknoeid. Mijn taak is toch om mensen een mooi vak te leren? Dat is ook waarom ik, na twintig jaar in de praktijk gewerkt te hebben, voor het onderwijs heb gekozen. (Ja, ook om de vakanties).

Het bovenstaande is een beetje achtergrondinformatie, iets dat werknemers in de gezondheidszorg ook wel kennen. Maar wat

is dan nu het probleem met het technisch onderwijs, meneer Rutjes?

Techniek begint zo langzamerhand een vies woord te worden. Technische beroepen zijn zwaar en je krijgt vieze handen. De overheid en de maatschappij willen wel graag dat meer mensen voor techniek kiezen. De maatschappij gelooft in die “broodje aapverhalen”, als vies en zwaar. Het natlakken en vooral het metaal conserveren worden gezien als nog eens extra vies, zwaar en ongezond. Dat is slechts incidenteel waar. Ik zie, in mijn hoedanigheid als toezichthouder persoonscertificering, ook wel eens van die viezeriken. Maar dat hoeft toch helemaal niet. Heel veel cursisten zijn nette, schone, hardwerkende mooi makende en metaalbeschermende werknemers die, eventueel na scholing, weten hoe ze met materiaal, apparatuur, hun eigen veiligheid en gezondheid moeten omgaan. Met schaamte moet ik bekennen, dat een groot deel van het probleem sinds de crisis bij het onderwijs ligt. Niet dat ik er veel aan kan doen, dat zal in de volgende alinea wel duidelijk worden.

De technische mensen waar ik het in dit stukje over heb, zijn de mensen van de werkvloer (niveau 1, 2 en 3). Ze krijgen meestal hun vooropleiding op het vmbo. Op de vmbo-scholen wordt het technisch onderwijs ook argwanend bekeken. Niet omdat zij denken dat het vies en zwaar is, maar omdat dat soort onderwijs heel duur is. Je hebt vaak dure apparatuur nodig en in die

“dure” praktijkruimten mag en kun je maar met een beperkte hoeveelheid leerlingen werken. Ook wordt er vaak veel en duur materiaal verbruikt. Kortom, technisch onderwijs is duur. En de scholen krijgen voor iedere leerling evenveel geld. De overheid heeft er niets extra's voor over. Vergelijk zelf het verbruik van materiaal en het toezicht tijdens de praktijk van een leerling lakverwerking en de inrichting van het praktijklokaal met die van een leerling bij detailhandel, zorg of ict. Als ze een beetje geld over willen houden moeten zij natuurlijk zo min mogelijk leerlingen in de techniek hebben. Hetzelfde gebeurt ook op de ROC's. Bakkersopleidingen kunnen hun producten als brood en gebak nog wel verkopen, zodat ze de materiaalkosten kunnen drukken. Wij moeten vaak verf- en verdunningsafval met grote kosten laten ophalen. Ik ben daarom blij dat ik ook voor de VOM mag werken. De VOM geeft geen schriftelijke cursussen sushi maken meer, maar heeft ook praktijkgedeelten in de cursussen. Nu komt het reguliere onderwijs door geldgebrek met beperkingen in het praktijkgedeelte.

De cursussen van deze vereniging staan hier in het oosten zeer goed bekend. De nieuwe cursus poedercoaten van de VOM is hier zeer goed ontvangen.

We laten ons als bedrijven, vereniging en docenten in de techniek niet klein krijgen. Wij zien het belang van een kennis- én maakeconomie toch wel in... of niet?